

GROUP VAN VOOREN

FANTASTIC SOIL SURVEY EXPERTISE

Archeologienota

Vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Sint-Truiden – Schepen Dejonghstraat 21

Programma van Maatregelen

Ons kenmerk :	ORTEC2600040
Auteurs :	Liesbet Van den Bruel Ward Decramer Alexander Doucet
Datum verslag :	21 januari 2026
Projectcode Onroerend Erfgoed :	2026A240
Wettelijk depot :	D/2026/15.001/02

Coverfoto: het terrein gesitueerd op de Ferrariskaart (ca. 1777; bron: AGIV)

Auteurs & autorisatie:

Liesbet Van den Bruel (OE/ERK/Archeoloog/2015/00025)

Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023)

Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)

Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00014)

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Wettelijk depot: D/2025/15.001/02

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
1 Beschrijvend gedeelte	4
1.1 Administratieve gegevens	4
2 Gemotiveerd advies.....	6
3 Programma van maatregelen voor vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem.....	10
3.1 Vraagstelling en onderzoeksdoelen	10
3.2 Onderzoeksmethode en -strategie	11
3.3 Onderzoekstechnieken en -strategie	13
3.3.1 Proefsleuven i.f.v. sporensites	13
Ondertekening.....	18

Deel 2: Programma van maatregelen

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Projectcode Onroerend Erfgoed	2026A240 (bureauonderzoek)
Erkend archeoloog	Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00014) Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023) Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)
Locatie	Provincie: Limburg Gemeente: Sint-Truiden Adres: Schepen Dejonghstraat 21 (Fig. 2.1)
Kadastrale gegevens	Sint-Truiden, afdeling 1, sectie H, perceel 1129F
Bounding Box	Punt 1: X = 207851, Y = 167424 Punt 2: X = 207909, Y = 167466
Oppervlakte projectgebied (binnen een archeologische zone)	579 m ²
Einddatum bureauonderzoek	21 januari 2026
Relevante termen¹	Limburg; Leemstreek; historische stadskern; vastgestelde archeologische zone; stadsomwalling; OB-gronden; Middeleeuwen; Nieuwe Tijd.
Bebouwde zones	Het projectgebied is bebouwd met een woonhuis met kelder, een terrasverharding en een tuinhuis met verharding rondom.

¹ <https://thesaurus.onroenderfgoed.be>

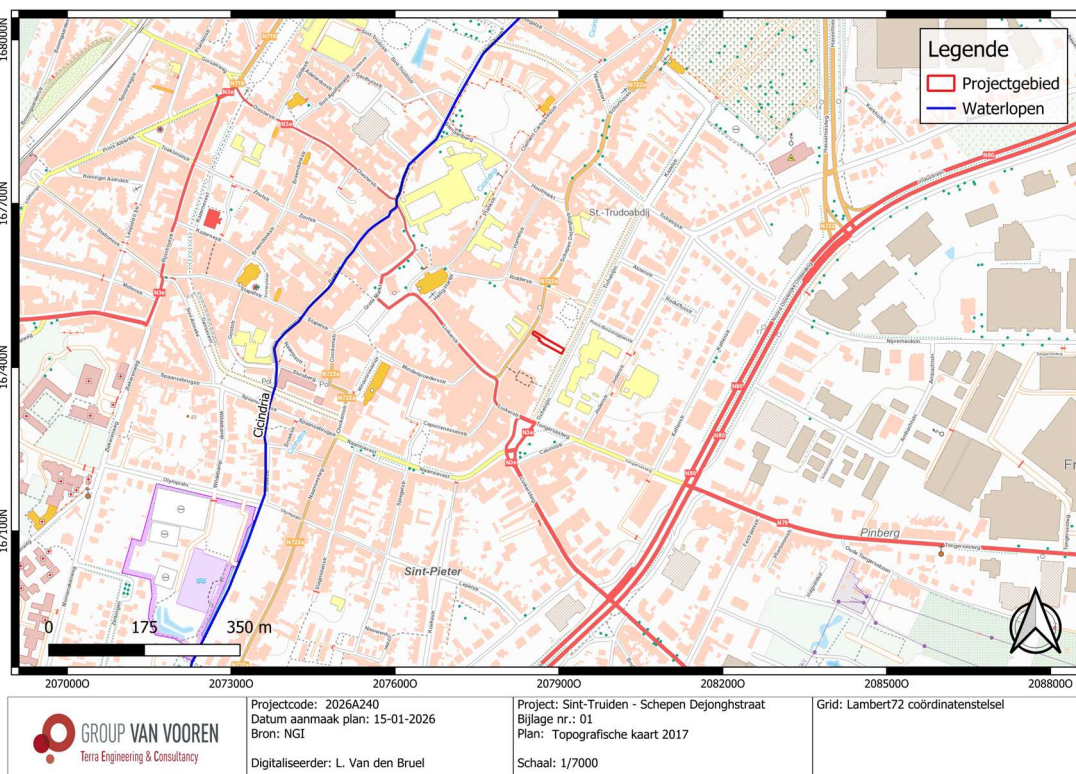

Fig. 2.1: Topografische kaart (2017) met situering van het projectgebied (© NGI).

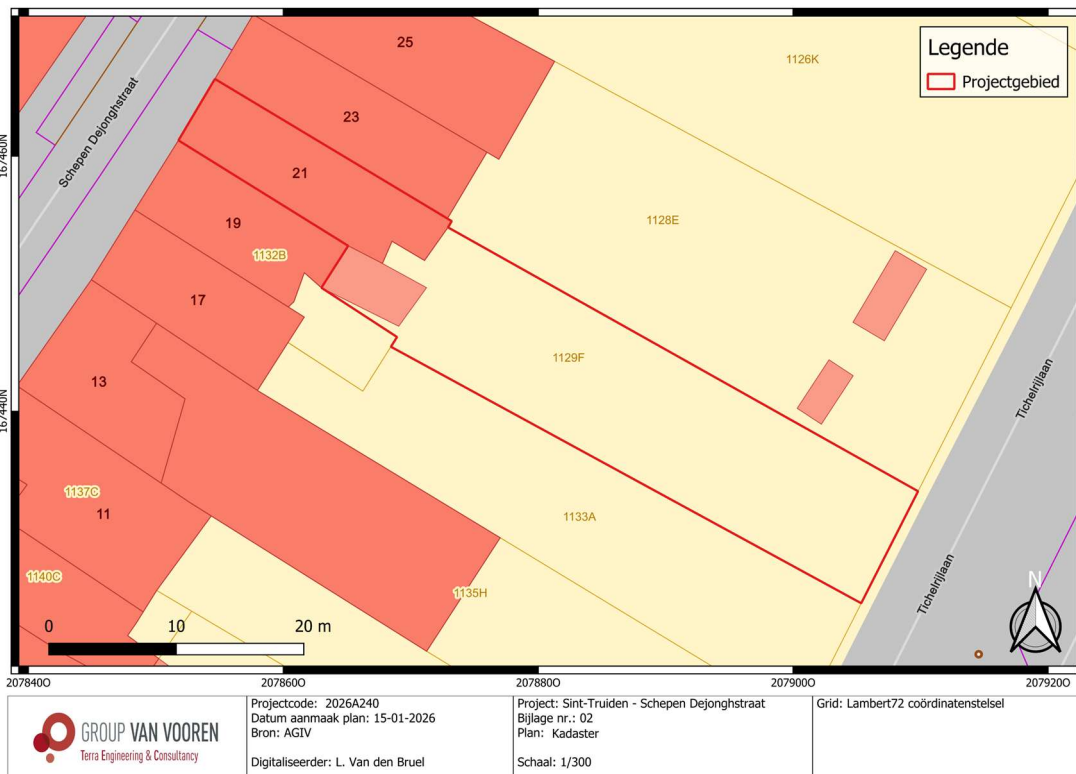

Fig. 2.2: Kadasterplan met situering van het projectgebied (© AGIV).

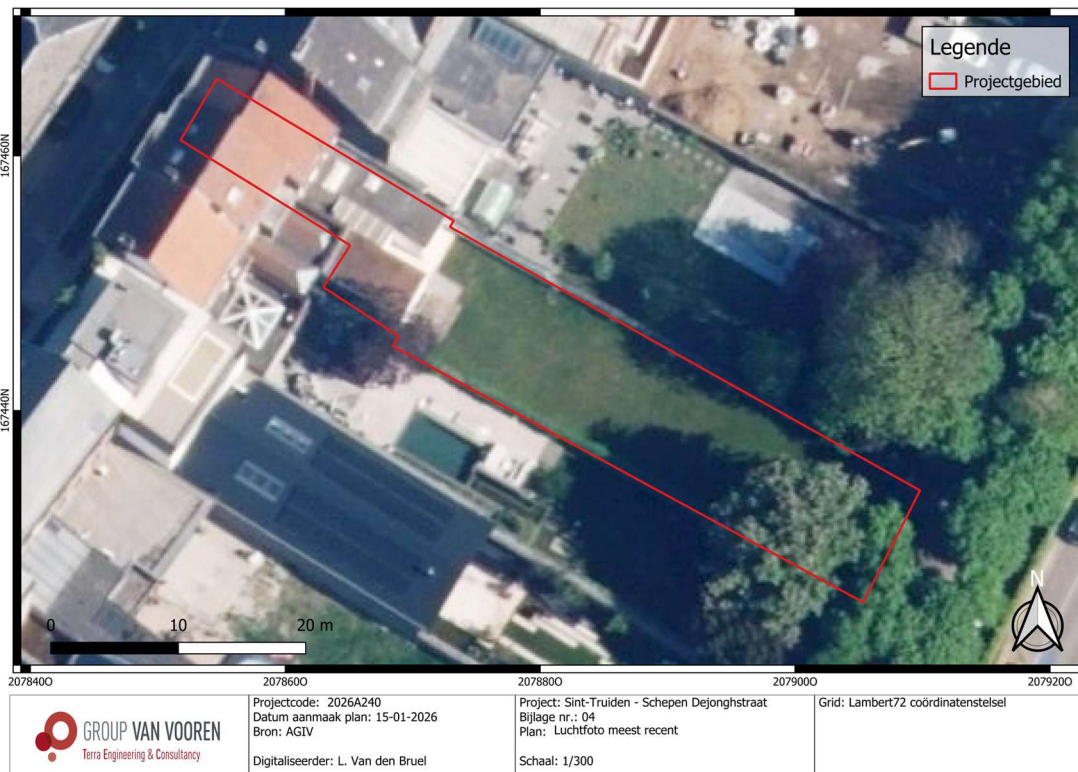

Fig. 2.3: Meest recente luchtfoto (2024) met situering van het projectgebied (@ AGIV).

2 Gemotiveerd advies

Het projectgebied is gelegen in de historische kern van de stad Sint-Truiden aan de Schepen Dejonghstraat nr. 21. Het terrein is volledig ingericht als woongebied met een woonhuis en tuinzone. De woning met aanbouw (ca. 149 m²) is aan de noordzijde van het projectgebied gelegen. De woning is voorzien van een kelder (ca. 45 m²) die een verstoring van het bodemarchief van ca. 2 m-mv heeft veroorzaakt. Verder zijn de muren van het huis en de aanbouw gefundeerd met strookfunderingen van ca. 80 cm-mv. Het terras (ca. 30 m²) heeft een maximale verstoringdiepte van ca. 30 cm-mv. Verder bestaat de tuin uit gazon en beplanting (ca. 379 m²). Helemaal aan de zuidzijde van het perceel staat er een tuinhuis met een verharding in klinkers (ca. 21 m²) met een geschatte diepte van maximaal ca. 40 cm-mv. De totale oppervlakte van het perceel bedraagt ca. 579 m².

De historische kern van Sint-Truiden heeft zich ontwikkeld in en langs de vallei van de Cicindriabeek. Binnen de historische stadskern zijn hoogteverschillen tussen ca. 45 à 58 m TAW op te merken. De aardkundige gegevens (*infra*) tonen aan dat ten westen van de projectgebied eerder nattere en lager gelegen gronden (tot ca. 46 à 49 m TAW) te situeren zijn. Het projectgebied is op een noordelijke uitloper van een meer zuidoostelijk gelegen leemrug gelegen. Het projectgebied bevindt zich in een overgangszone van de hoger en droger gelegen delen, naar lagere en nattere zones. Binnen de contouren van het projectgebied is een klein hoogteverschil op te merken (ca. 54,7 en 55,7 m TAW). Het terrein watert af richting het zuidoosten (tuinzone).

De aardkundige gegevens hebben getoond dat het projectgebied ter hoogte van een gradiëntzone gelegen is, op een overgang van de uitloper van een leemrug naar de beekvallei van de Cicindriabeek. Paleolandschappelijk is het terrein op een gunstige locatie gesitueerd voor het aantreffen van

archeologische vindplaatsen uit de Steentijd. Anderzijds dient hier de lange bebouwingsgeschiedenis van het projectgebied (zie infra) in acht te worden genomen, waardoor de kans op in situ bewaarde Steentijd artefactensites eerder klein lijkt. De hoger en droger gelegen landschappelijke positie maakt de locatie van de site (en Sint-Truiden) uitermate geschikt voor het aantreffen van grondsporensites uit (pre)historische periodes.

Tot op heden zijn in het projectgebied geen archeologische onderzoeken uitgevoerd; wel zijn er vindplaatsen en CAI-locaties in de omgeving van het plangebied gekend. Het onderzoek op de nabij gelegen Broederssite leverde archeologische resten op van de Volle Middeleeuwen tot de Nieuwe Tijd. Het gaat hierbij voornamelijk om sporen die te koppelen zijn aan het zogenaamde binnengebied dat van oudsher in gebruik was als moestuingronden, omringd met muurtjes en voorzien van waterputten en beerputten. Ook zijn resten van de voormalige schoolgebouwen en infrastructuur van het Sint-Trudo-instituut aangetroffen. Het 20ste-eeuwse Sint-Trudo-instituut zou geïntegreerd zijn in de voormalige rijkswachtkazerne, die op zijn beurt in de 16de-eeuwse gebouwen van het Refugiehuis van de Abdij van Herkenrode was gehuisvest. Een opvallende vondst tijdens deze opgraving waren de twee inhumatiegraven die vermoedelijk uit de Vroege Middeleeuwen dateren. Naast het tot nu toe uitgevoerde archeologisch vooronderzoek binnen de Broederssite, zijn er ook enkele CAI-locaties in de zeer nabije omgeving van het onderzoeksgebied gekend. Deze hebben voornamelijk betrekking op verschillende archeologische opgravingen die werden uitgevoerd ter hoogte van de O.L.V. kerk en de omliggende marktpleinen. Daarbij werden voornamelijk sporen van de Volle Middeleeuwen tot de Nieuwe Tijd teruggevonden. Zij het dat deze sporen vaak in verband stonden met de kerk en niet zozeer op het stedelijk leven. Oudere sporen dan de 10de eeuw zijn enkel ter hoogte van de Groenmarkt en de Sint-Trudo abdij teruggevonden. Op de Groenmarkt werden enkele 7de tot 10de-eeuwse graven opgegraven in het westelijke deel van het terrein, richting de abdij. Tot slot werden bij het uitgraven van kelders en andere graafwerken in tuinzones langs de Luikerstraat ID 151454 en Hamelstraat ID 700030 waterputten en brede bakstenen muren uit de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd aangetroffen. De muurresten zijn waarschijnlijk aan een omheining toe te schrijven.

Paleolandschappelijk is het projectgebied op een gunstige locatie gesitueerd voor het aantreffen van archeologische vindplaatsen uit de Steentijd. De verwachting naar Steentijd is echter laag vanwege de lange bebouwingsgeschiedenis van het projectgebied, waardoor de kans op in situ bewaarde Steentijd artefactensites eerder is.

De hoger en droger gelegen landschappelijke positie maakt de locatie van het projectgebied wel geschikt voor het aantreffen van grondsporensites uit (pre)historische periodes. Ter hoogte van het projectgebied is de verwachting voor de Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd hoog te noemen. Het projectgebied situeert zich namelijk ter hoogte van de stadskern en op de nabij gelegen terreinen, zoals de Broederssite, werden archeologische resten uit de Vroege Middeleeuwen tot de Nieuwe Tijd aangetroffen. Het historisch kaartmateriaal toont aan dat het terrein mogelijk sinds de 17de eeuw reeds bebouwd was. Ten oosten van de bebouwing bevond zich een achtererf. Er zijn bijgevolg sporen van bewoning en eventueel ambachten te verwachten. Hoewel de kans klein is dat het perceel overlapt met de stadsomwalling en de gracht, dient hier toch rekening mee te worden gehouden.

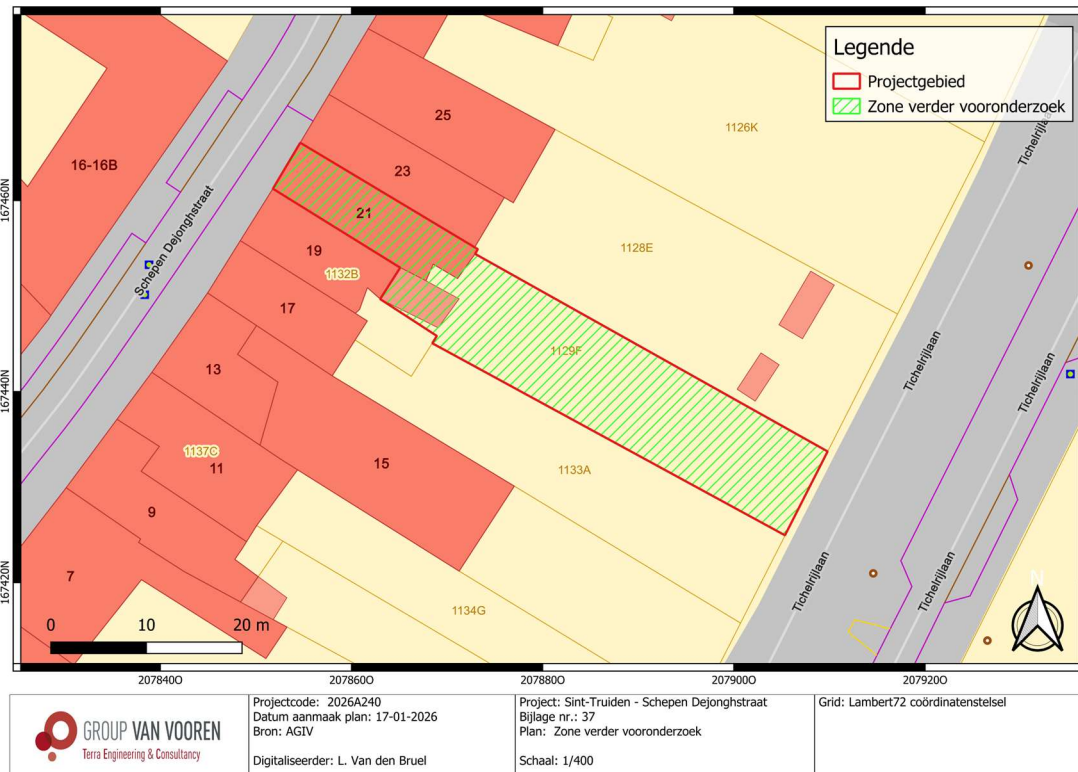
Voor archeologische waarden uit de Metaaltijden en de Romeinse Tijd geldt er een matige verwachting. In de ruimere omgeving van het projectgebied werden enkele archeologische waarden vastgesteld uit deze periodes, maar dit soort sites komt minder vaak voor.

Aangezien de geplande werken de afbraak en heropbouw van een eengezinswoning met enkel het behoud van de voorgevel betreffen, wordt het volledige projectgebied geselecteerd voor verder vooronderzoek. Er wordt niet uitgegaan van een totaalverstoring van het projectgebied, maar het is noodzakelijk de site correct te waarderen op de aan- of afwezigheid van archeologische waarden. Pas na dit vooronderzoek zal het mogelijk zijn om een uitspraak te doen over eventuele maatregelen ter bescherming van het aan- of afwezige bodemarchief. Bijgevolg wordt er een **onderzoeksbied** afgebakend van **579 m²** (Fig. 2.4).

Vermits de afwezigheid van archeologische waarden niet volledig kan uitgesloten worden, is verder archeologisch vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem noodzakelijk. Door de aanwezigheid van verharding en de gebouwen, kan een dergelijk archeologisch vooronderzoek niet adequaat uitgevoerd worden. Omwille hiervan wordt een **programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek** opgesteld. Dit uitgesteld vooronderzoek zal het hypothetisch hoge wetenschappelijk potentieel moeten afoetsen aan empirische data omtrent de bewaringscondities en de aardkundige gesteldheid. Het potentieel op kennis- en datavermeerdering van het terrein zal zodoende afgewogen kunnen worden. Dit uitgesteld vooronderzoek zal starten met een landschappelijk bodemonderzoek om de bewaringsomstandigheden en eventuele verstoringen in kaart te brengen. Indien het terrein voornamelijk uit verstoorde en vergraven gronden bestaat, kan het terrein mogelijk vrijgegeven worden zonder vooronderzoek met ingreep in de bodem. Bij een goed bewaard bodemarchief, dienen de verdere onderzoekstappen van het vooronderzoek met ingreep in de bodem afgewogen te worden.

Fig. 2.4: Zone advies vervolgonderzoek geprojecteerd op de meest recente luchtfoto (2024) (© AGIV).

Fig. 2.5: Zone advies vervolgonderzoek geprojecteerd op het kadaster (© AGIV).

3 Programma van maatregelen voor vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem

3.1 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

Dit uitgesteld vooronderzoek heeft als doel het formuleren van uitspraken omtrent de aan- of afwezigheid van één of meerdere archeologische vindplaatsen en de inschatting van het potentieel op archeologische data- en kennisvermeerdering.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

Proefsleuvenonderzoek

- Welke zijn de waargenomen horizonten in de bodem, beschrijving + duiding?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?
- Is er een aard(bodem)kundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen?
- Welke archeologisch relevante sporen zijn er aanwezig?
- Wat is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- **Zijn er bodemsporen aanwezig die in verband gebracht kunnen worden met de historische omwalling?**
- **Zijn er bodemsporen aanwezig die corresponderen met het bodemarchief dat werd onderzocht aan de Broederssite?**
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja:
  - Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?
  - Wat is de omvang?
  - Komen er oversnijdingen voor?
  - Wat is het geschatte aantal individuen?
- Hoe kunnen de archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de wetenschappelijke waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud *in situ*)?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet *in situ* bewaard kunnen blijven:
  - Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?

- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
  - Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
  - Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Wat is de te volgen strategie bij een vervolgonderzoek?

Het vooronderzoek kan in zijn geheel als volledig worden beschouwd als er voldoende informatie gegenereerd is om:

- een nota met het oog op aktename op te maken die de hoofdwarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende staft.
- een nota met het oog op aktename op te maken die het ontbreken van potentieel op kennis-en/of datavermeerdering afdoende staft.
- een nota met het oog op aktename op te maken die de onmogelijkheid van een behoud *in situ* staft en een plan van aanpak hiervoor biedt.
- een nota met het oog op aktename op te maken die de mogelijkheid voor een behoud *in situ* staft en een plan van aanpak hiervoor biedt.

3.2 Onderzoeksmethode en -strategie

De keuze van de onderzoeksmethodes voor verder vooronderzoek (zonder en met ingreep) en het wel/niet uitvoeren van deze onderzoeken, worden gebaseerd op de volgende vier criteria:

1. Is het mogelijk deze methode toe te passen op dit terrein (ook kosten-baten)?
2. Is het nuttig deze methode toe te passen op dit terrein?
3. Is het overdreven schadelijk voor het bodemarchief om de methode toe te passen op het terrein?
4. Is het noodzakelijk om deze methode toe te passen op dit terrein (ook kosten-baten)?

<i>Tabel 2.1: Afweging archeologisch vooronderzoek ZONDER ingreep in de bodem</i>		
Methode	Nuttig en noodzakelijk	Motivering
Landschappelijk bodemonderzoek	Nee	Op basis van de vooropgestelde archeologische verwachting blijkt het niet noodzakelijk/nuttig om de aardkundige opbouw en de (paleo)landschappelijke gesteldheid van het terrein voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek te verifiëren. De onderzoeksvragen zullen ook d.m.v. vooronderzoek met ingreep in de bodem beantwoord kunnen worden.
Geofysisch onderzoek	Nee	Het is niet nuttig/noodzakelijk om deze onderzoeksmethode toe te passen op dit terrein. Dit onderzoek is niet aangewezen omdat het geofysisch onderzoek geen gegevens met betrekking tot de chronologie van de eventueel gedetecteerde fenomenen kan opleveren. Deze methode is vooral nuttig op terreinen waar ondergrondse lineaire bodemsporen en (muur)constructies met hoge graad van zekerheid worden verwacht op basis van het

		bureauonderzoek. Dit is niet van toepassing voor het betreffende projectgebied.
Veldkartering	Nee	Het is niet nuttig/noodzakelijk om deze onderzoeksmethode toe te passen op dit terrein. Het terrein is volledig voorzien van een tuin en verschillende gebouwen. De opgestelde onderzoeksvragen dienen op basis van een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem beantwoord te worden, waardoor een veldkartering kostenbaat niet noodzakelijk blijkt. Het bureauonderzoek leverde immers ook geen gekende archeologische waarden op uit de buurt die een dergelijke methode wel nuttig/noodzakelijk zouden maken.

Tabel 2.2: Afweging archeologisch vooronderzoek MET ingreep in de bodem

Methode	Nuttig en noodzakelijk	Motivering
Archeologisch booronderzoek	Nee	Vermits het potentieel op goede conservatiefactoren voor in situ bewaring van Steentijd artefactenconcentraties zeer laag is, is het kostenbaat niet wenselijk, noch nuttig, hier aparte maatregelen voor te voorzien.
Proefputtenonderzoek i.f.v. Steentijd artefactensites	Nee	
Proefputten en/of proefsleuven	Ja	Het bureauonderzoek heeft onvoldoende uitsluitsel gegeven over de aan- of afwezigheid van archeologische waarden. Een proefsleuvenonderzoek is noodzakelijk om enerzijds de specifieke verwachting voor resten van de oude stadsomwalling (wal en gracht) op te sporen, anderzijds zal de locatie ook gewaardeerd worden op historische bebouwing en andere menselijke sporen die die bij een historisch stadswefsel horen.

De onderzoeksdoelen zijn succesvol bereikt wanneer de vooropgestelde onderzoeksvragen en de bijkomende onderzoeksvragen die opgesteld worden naar aanleiding van elk assessment zijn beantwoord.

3.3 Onderzoekstechnieken en -strategie

Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem kan pas van start gaan als de aanwezige vegetatie verwijderd is en alle aanwezige gebouwen bovengronds verwijderd zijn. Er worden volgens het inplantingsplan noch bomen, noch gebouwen behouden. **Het rooien van bomen mag enkel bovengronds gebeuren. Ontstronking of freezezen is niet toegestaan voor het terrein vrijgegeven wordt.** De gebouwen mogen ook slechts tot maaiveld niveau afgebroken worden. Vloerplaten, kelders etc. mogen enkel weggebroken worden onder toezicht van een archeoloog en/of wanneer blijkt uit het landschappelijk bodemonderzoek dat deze uitbraakwerken geen invloed hebben op het bodemarchief.

Sloopbegeleiding

Het is thans nog niet zeker wat bouwtechnisch mogelijk is qua sloopwerken met de kelder aangezien die hele kelderput gedempt zal worden. Het is namelijk mogelijk dat omwille van stabiliteitsredenen de vloerplaat en keldermuren behouden blijven voor de demping. Indien er voor een volledige sloop van de kelder wordt gekozen, worden deze werken begeleid door archeologen. Achterliggende archeologisch relevante profielen worden hierbij geregistreerd; hetzelfde geldt voor het bodemvlak van de kelders. De archeologen zien erop toe dat hierbij niet over het opengelegde archeologische vlak wordt gereden, mochten dit reeds hieronder aanwezig zijn.

De stabiliteit van de gebouwen moet ten alle tijden worden verzekerd. Waar nodig kan dan ook een veiligheidsbuffer van 1 à 1,5 m aangewend worden. Indien er zich aansluitend aan deze buffer archeologisch interessante sporen bevinden die het noodzakelijk maken om deze buffer lokaal op te graven, dan kan dit gebeuren in samenspraak met de bouwheer/opdrachtgever en met in acht name van de veiligheidsmaatregelen.

3.3.1 Proefsleuven i.f.v. sporensites

Het doel van een archeologisch vooronderzoek is niet alleen om inzicht te krijgen in de stratigrafie en diepte van de archeologisch relevante niveaus, maar ook om voor elk archeologisch relevant niveau afzonderlijk het kennispotentieel, en eventuele verdere maatregelen (opgraving, behoud in situ, vrijgave) met bijhorende timing en budget te bepalen.

Deze methode wordt uitgevoerd conform de bepalingen in de Code van Goede Praktijk 4.0 en is van toepassing voor sites zonder complexe verticale stratigrafie. Het onderzoek is van toepassing wanneer blijkt uit het landschappelijk bodemonderzoek dat er weinig of geen verstoorde gronden aanwezig zijn en het Steentijdpotentieel werd afgewogen. Verstoorde zones uit het landschappelijk bodemonderzoek mogen ook uitgesloten worden uit het sleuvenplan wanneer hier voldoende gefundeerde argumenten voor zijn.

Voor de inplanting van de proefsleuven is voornamelijk rekening gehouden met de praktische uitvoerbaarheid op het terrein. Zo werd de langste perceelsgrens als as gebruikt om de proefsleuven NW-ZO te oriënteren. Dit komt in totaal neer op twee proefsleuven. De proefsleuven werden geschrant ingepland om een betere dekking ter hoogte van de historische bebouwing te bekomen. De proefsleuf in de tuinzone is met opzet ononderbroken ingepland en heeft als doel om de aanwezigheid van de stadsomwalling en gracht te controleren. Deze sleuf is zo haaks mogelijk op de mogelijks verwachte vestingwerken georiënteerd. De proefsleuven hebben een oppervlakte van 102 m² wat neerkomt op 17 % van de totale oppervlakte van het projectgebied (Fig. 2.6).

Het Onroerenderfgoeddecreet en -besluit zet maximaal in op een behoud en bescherming van het bodemarchief. Indien er resten worden teruggevonden die te associëren zijn met de stadsomwalling en -gracht, kan mogelijk een behoud in situ afgedwongen worden aangezien de bodemingrepen in de oostelijke terreinhelft relatief beperkt zijn. Indien een behoud in situ wordt geopteerd en het maximum aan kenniswinst nog niet benut is, wordt er maximaal ingezet op het inzetten van een maximaal aantal stalen i.f.v. landschapsreconstructie, functie en datering. Er worden pollen-, maco- en stalen voor 14C ingezameld voor eventuele verdere verwerking. In dat geval wordt deze strategie in het verslag van resultaten toegelicht en er wordt een programma van maatregelen voor verdere verwerking opgesteld.

Aanvullend kunnen kijkvensters worden aangelegd indien sporen aangetroffen worden. Er kunnen ook kijkvensters uitgegraven worden om moeilijk onderzoekbare zones waar geen sleuven kunnen uitgegraven worden, te compenseren. De kijk- en/of volgvensters worden aangelegd om een beter inzicht te krijgen in de onderlinge samenhang van sporen, indien er aangetroffen worden, en om een duidelijke afbakening te kunnen maken voor een eventueel vervolgonderzoek indien toch waardevolle sporen zouden aangetroffen worden. Zowel archeologisch interessante als archeologisch 'lege' zones kunnen door middel van kijkvensters nader onderzocht worden.

Bij een totaal en ingrijpend verstoord bodemarchief kunnen de sleuven eventueel tijdens het aanleggen onderbroken worden, om dan vervolgens terug aan te leggen buiten de verstoorde zone. Indien noodzakelijk kan de sleuf onderbroken worden d.m.v. proefputten. deze keuze gemaakt wordt, dient dit beargumenteerd te worden door de veldwerkleider bij de rapportage van het proefsleuvenonderzoek.

De proefsleuven worden machinaal uitgegraven door middel van een tandenloze graafbak van 1,8 m tot 2 m breed tot op het eerste leesbare archeologische niveau. Na afloop van het proefsleuvenonderzoek worden alle aangelegde sleuven en kijkvensters gedicht. Hierbij mag de graafmachine niet over de aangelegde vlakken rijden. Kwetsbare sporen (bijvoorbeeld graven) worden afgedekt door een doek of plastic en worden op een hoger liggend niveau gemarkeerd (bijvoorbeeld door een houten paaltje). Hierdoor kunnen deze sporen bij een eventueel vervolgonderzoek snel opgespoord worden en gevrijwaard worden van eventuele verstoringen.

Per proefsleuf wordt minimaal één profielkolom (minimaal 1 m breed) aangelegd waarbij ca. 60 cm van de moederbodem zichtbaar is. De locatiekeuze van deze profielputten is afhankelijk van de variabiliteit in de bodemopbouw. Alle bodemprofielen worden opgekuist, gefotografeerd (voorzien van profielnummer, sleufnummer, noordpijl en schaallat) en beschreven per horizont op basis van de bodemkundige registratie- en beschrijvingsmethodes. Bij elke profielput wordt de absolute hoogte van het (archeologisch) vlak en van het maaiveld genomen en op het plan aangeduid.

De putwanden van proefputten worden grondig bekeken om aan te geven op welke niveaus er tijdens een eventuele opgraving opgravingsvlakken moeten worden aangelegd. De vlakken worden steeds gelinkt aan de putwandprofielen. Per proefput wordt minimaal één profielkolom (minimaal 1 m breed) aangelegd waarbij ca. 60 cm van de moederbodem zichtbaar is. Alle bodemprofielen worden opgekuist, gefotografeerd (voorzien van profielnummer, sleufnummer, noordpijl en schaallat) en beschreven per horizont op basis van de bodemkundige registratie- en beschrijvingsmethodes. Bij elke profielput wordt de absolute hoogte van het (archeologisch) vlak en van het maaiveld genomen en op het plan aangeduid.

Indien uit de bodemprofielen blijkt dat er op het terrein meerdere archeologisch relevante niveaus en/of waarden met een complexe verticale stratigrafie aanwezig zijn, dient men hier rekening mee te houden in het advies voor een archeologische opgraving. Het eerste vlak wordt aangelegd op een eerste leesbaar

archeologisch niveau. Indien er meerdere archeologische niveaus aanwezig zijn, wordt elk niveau apart geregistreerd en gewaardeerd. Ook eventueel colluvium en alluvium wordt dusdanig behandeld.

Zowel het maaiveld als elk relevant archeologisch niveau als de storthopen worden afgezocht met een metaaldetector door een erkend metaaldetectorist. Eventuele vondsten worden geregistreerd en gedetermineerd met het oog op verwerking in het rapport.

Bij het uitvoeren van het proefsleuvenonderzoek, dient alsnog bij het proper maken en opschaven van het grondvlak en de profielen aandacht besteed te worden aan de aanwezigheid van lithisch materiaal. Indien er lithische artefacten of andere indicatoren voor de aanwezigheid van een Steentijdsite worden geattesteerd, dient er altijd overgegaan te worden op een aangepast waarderingsonderzoek, i.e. een proefputtenonderzoek i.f.v. Steentijd artefactensites. Bovendien is het nodig de rest van het onderzoeksgebied verder te prospecteren. Voor de verdere prospectie dienen aangepaste technieken ingezet te worden, i.e. archeologische boringen of proefputten i.f.v. Steentijd artefactensites.

De uitvoerders van het proefsleuvenonderzoek dienen niet te beschikken over specifieke en/of bijkomende competenties ten opzichte van de bepalingen in de Code van Goede Praktijk 4.0. Afwijkingen ten aanzien van het programma van maatregelen en de Code van Goede Praktijk dienen opgenomen te worden in de rapportage met bijhorende motivering.

Fig. 2.6: Voorstel implanting proefsleuven op de meest recente luchtfoto (2024) (© AGIV).

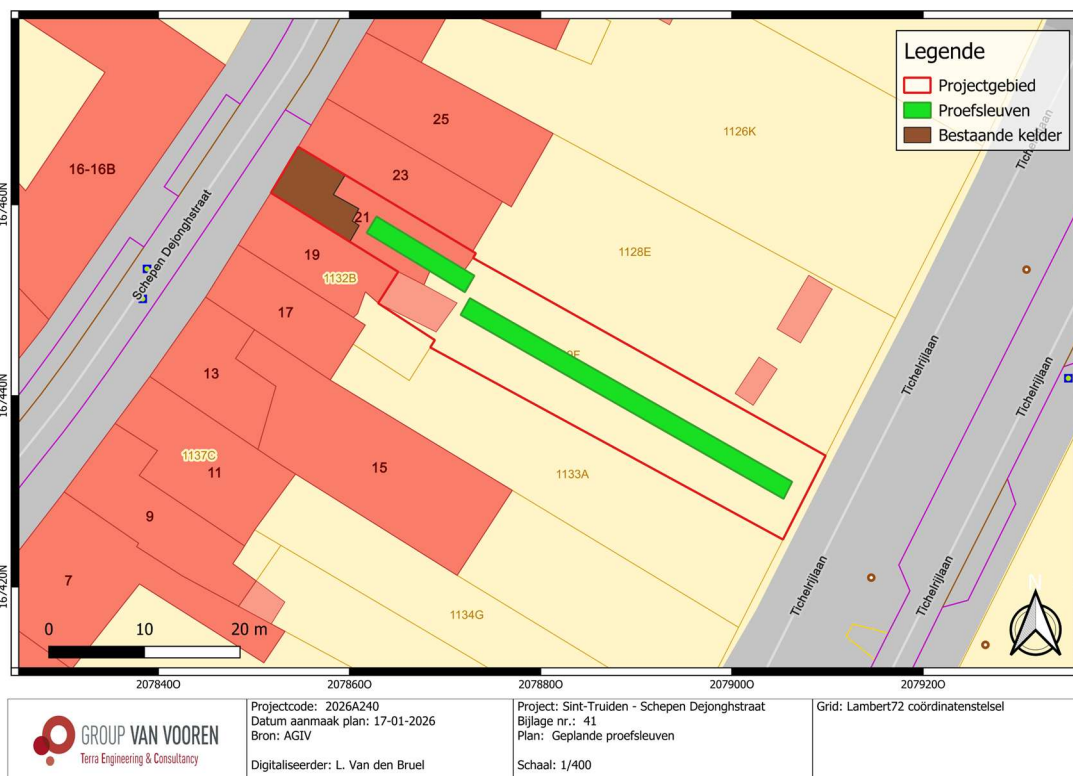

Fig. 2.7: Voorstel inplanting proefsleuven op het kadasterplan (© AGIV).

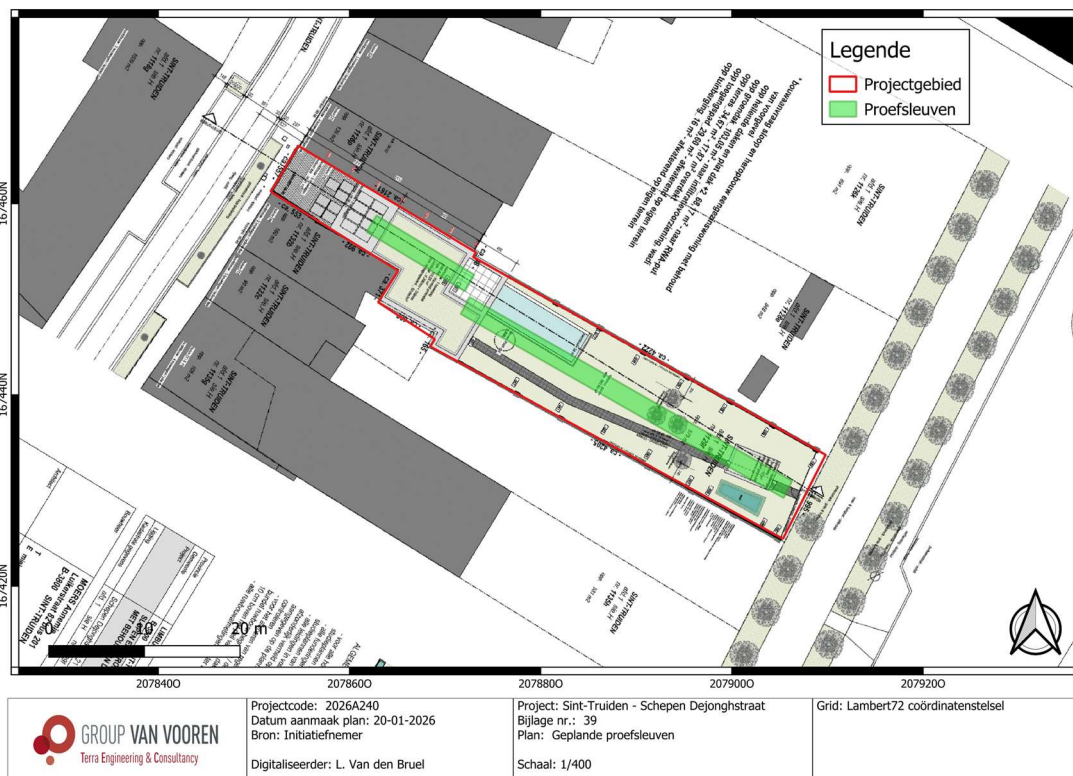

Fig. 2.8: Voorstel inplanting proefsleuven op een synthesekaart van de geplande werken (© AGIV).

GROUP VAN VOOREN

FANTASTIC SOIL SURVEY EXPERTISE

verslagnummer	: ORTEC2600040
aantal blz.	: 18
blz. nummer	: 17

Ondertekening

TEC nv staat voor een kwaliteitsvolle aflevering van haar resultaten en onderzoeken, onder de voorwaarden zoals overeengekomen met de opdrachtgever. Aangezien TEC nv de informatie, aangeleverd door de opdrachtgever of derden, niet onafhankelijk kan verifiëren dragen deze informatieleveranciers de verantwoordelijkheid voor de accuraatheid en de volledigheid van hun informatie.

Dit verslag mag niet gereproduceerd worden, behalve in volledige vorm, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Dit verslag mag niet vertaald worden, behalve door of in opdracht van Terra Engineering & Consultancy nv.

Voor verdere inlichtingen over voorliggend rapport kunt u contact opnemen met ons kantoor.

Sint-Truiden, 21 januari 2026.

Hoedanigheid	Naam	Handtekening
Auteur + Erkend archeoloog	Alexander Doucet	#SIGN_ADO
Nagelezen en goedgekeurd door + Erkend archeoloog	Ward Decramer	#SIGN_WDC
Teamleader Sint-Truiden	Maarten Dingenen	#SIGN_MDI
Naam van de operationeel verantwoordelijke TEC nv	Stijn Minne	#SIGN_SMI
Naam van de persoon die TEC nv rechtsgeldig kan vertegenwoordigen tegenover derden	Kristof Van Vooren vv LRJ Van Vooren Gedelegeerd Bestuurder	#SIGN_KVV